

Veselības ministrija

Par Veselības ministrijas aktivitātēm jaunatnes jomā

Māra Nikoluškina

Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Veselības veicināšanas nodaļas vecākā eksperte
18.06.2025.

Aktivitātes

SPKC pasākumi

VM pasākumi ar ESF+ atbalstu

Izmaiņas normatīvajos aktos

Pētījumi

SPKC plānotie pasākumi 2025. gadā I

- Izglītojoši pasākumi vispārējās izglītības iestāžu 10.–12. klašu skolēniem par **kritisko domāšanu veselības jautājumos**
- **Brīvi pieejami prezervatīvi 4 jauniešu centros** (Tukuma novada Multifunkcionāls jaunatnes iniciatīvu centrs, Salacgrīvas jauniešu centrs, Limbažu jauniešu centrs, Rīgas jauniešu centrs "Kaņieris") **Latvijā** - pilotprojekts
- **HIV profilakses punktu darbība**: Profilakses punktu nodrošināšana un mobilās vienības darbība Rīgā un pierīgā.
- **Kampaņa par vakcināciju pret CPV**: Sabiedrības informēšanas iniciatīva par CPV vakcināciju, primāri uzrunājot jauniešu vecākus (12–17 gadi), kā arī ārstniecības personas.
- **Bezmaksas fizisko aktivitāšu popularizēšana**: Informācijas apkopošana par pašvaldībās pieejamajām veselības maršrutu un aktivitāšu iespējām un izplatīšana sociālajos tīklos.

SPKC plānotie pasākumi 2025. gadā II

- **Komunikācijas ziņas, tostarp sociālajos tīklos:** Informatīvie materiāli par veselības tēmām — uzturs, fiziskā aktivitāte, infekciju profilakse, psihiskā veselība, atkarību profilakse, droša skaistumkopšana, utt.
- **Multimediju kampaņas:** Video un audio reklāmu izvietošana dažādos medijos par HIV un citu infekciju slimību profilaksi, drošību pie ūdens, atkarību konsultatīvo tālruni, u.c.
- Infografikas "**Mana veselība – mana atbildība**" izplatīšana sociālajos tīklos
- Materiālu izsūtīšana **NVVST** dalības iestādēm slimību profilaksei un veselības veicināšanai

Informativo materiālu izstrāde un izplatīšana

- **Pašvaldību iesaiste**
2025. gada pavasarī visām pašvaldību kontaktpersonām izsūtīta anketa ar aicinājumu izvēlēties sev un savām iestādēm aktuālos bezmaksas informatīvos materiālus, arī jauniešu auditorijai
- Piegādes turpināsies līdz **2027. gadam**

Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi Latvijas iedzīvotājiem

- Ar **ESF+** atbalstu Latvijas **pašvaldībām** ir iespēja organizēt veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumus Latvijas iedzīvotājiem visos vecuma posmos un dažādām mērķa grupām, kas novērstu priekšlaicīgu mirstību, darba nespēju, veicinātu uzvedības un paradumu maiņu un uzlabotu iedzīvotāju veselībpratību šādās jomās:
 - seksuālā un reproduktīvā veselība;
 - atkarību mazināšana un profilakse;
 - traumatisma mazināšana;
 - psihiskā veselība;
 - veselīgs uzturs;
 - fiziskās aktivitātes;
 - veselības veicināšana un slimību profilakses uzlabošana;
 - prenatālās un agrīnās bērnības vecāku prasmju programmas.
- Projekts norisinās no 2024.-2029.gadam (4.1.2.2)

Nevalstisko organizāciju iesaiste

- Lai uzlabotu Latvijas iedzīvotāju veselībpratību, īpaši bērnu, jauniešu un viņu vecāku vidū, **nevalstiskās organizācijas ar ESF+ atbalstu īsteno pasākumus**, kas vērsti uz aktuāliem veselībpratības jautājumiem:
 - **seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšanai**
 - **atkarību mazināšanai un profilaksei**
- Projekts norisināsies no 2025.-2029.gadam (4.1.2.8)

Atkarību profilakse un atbalsts

SPKC atkarību atbalsta tālrunis **67037333**

- **paplašināts** - konsultācijas un psihoemocinālais atbalsts arī citu atkarību jomā - alkohola, narkotiku, azartspēļu, līdzatkarību
- **Darba laiks no 2025. gada 5. jūnija:** 9:00–22:00, arī brīvdienās

Atkarību profilakses programma (2025. gada 2. pusē):

- “Unplugged” programma skolās (ar ESF+ atbalstu)

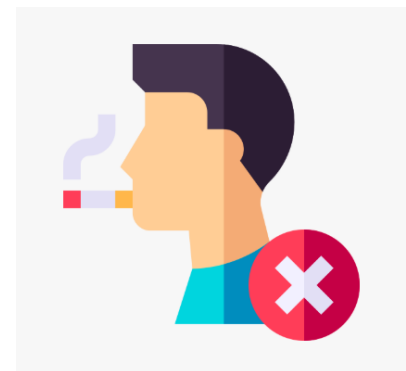

Pakalpojumu pieejamības uzlabošana nepilngadīgajiem, kuri pārmērīgi lieto atkarību izraisošas vielas

- Pilotprojekts sadarbībā ar Rīgas pašvaldību
- Grozījumi Ārstniecības likumā

Smēķēšanas un alkohola pieejamības un lietošanas ierobežošana

- 🚫 **Vecuma ierobežojums**
- 🚫 **Nikotīna spilventiņu regulējums**
- 🚫 **Elektronisko smēķēšanas ierīču šķidrumi**
- 🚫 **Cīņa pret nelegālo apriti**
- 🚫 **Tirdzniecības laika ierobežojumi**
 - **Darbadienās un sestdienās:** 10:00–20:00
 - **Svētdienās:** 10:00–18:00
- 🚫 **Reklāmas un akciju ierobežojumi**
 - Aizliegta cenu un atlaižu **reklāma**
 - Aizliegti **tirdzniecības veicināšanas** pasākumi

Pētījums par Latvijas jauniešu bērnībā gūto nelabvēlīgo pieredzi

- 🔍 • **2011. gada** pētījums atklāja, ka **vairāk nekā puse Latvijas jauniešu** bērnībā bija piedzīvojuši emocionālu, fizisku vai seksuālu vardarbību vai dzīvojuši problemātiskā ģimenes vidē
- 📅 • **Jaunā pētījuma periods** no 2024.–2027.gada beigām
- ☑️ • **Rezultāti** tiks izmantoti, lai:
 - uzlabotu atbalstu riska ģimenēm,
 - izstrādātu starpsektoru politiku vardarbības mazināšanai,
 - pilnveidotu speciālistu apmācību,
 - veicinātu sabiedrības veselības un zinātnes attīstību Latvijā.

Projektu VPP-VM-Sabiedrības_Veselība-2023/1-0003 finansē valsts pētījumu programma.

Latvijas iedzīvotāju veselībpratības noteikšanas pētījums

- PSKUS Zinātniskais institūts un LU veic pētījumu, kas palīdzēs Latvijas iedzīvotājiem **novērtēt** sava **dzīvesveida paradumus** un **saņemt personalizētus ieteikumus** dzīvesveida uzlabošanai
- Pētījums norisinās 12.2023. - 12.2025.

www.dzivoveseligi.lv vai noskenējot QR kodu

Veselības ministrija

Paldies!

Māra Nikoluškina

Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Veselības veicināšanas
nodaļas vecākā eksperte